

HRVATSKI LIST

M. il 136

Jodina I.

Pula, petak 26. studenoga 1915.

Broj 135.

Srpska vlada seli se u Skadar.

Brzjavne vijesti.

Rat u Srbiji.

Zarobljeno 17.400 Srba.

Berlin, 25. novembra. (D. u.). Wolf-bureau javlja: Kad Milrovic zarobio je 10.000 Srba i zaplijenio 19 ova, a kod Pristine i na Strumici zaplijenjeno je 700 Srba i zaplijenjeno 6 ova.

Churchill o zdrojnom položaju u Srbiji.

Roterdam, 25. novembra. Churchill izjavio dopisniku "Echo de Paris": Izlož je u Srbiji zdrojan, ja sam učinio sve moguće, da se Srbe pomognu, te mi uvjerjen, da sada više pomoći nema, imam još samo jednu nadu, a ta je:

Položaj Srbija oko Bitolja.

Solun, 25. novembra. (D. u.). Srpska vijest od dne 22. o. m. javlja o položaju srpske vojske kod Bitolja: K Bi-toliu stigla su pojasnjeni iz Gostivar, Kavala, Dibre i Ohrid, a topovi i mušnica Soluna. Srbi drže dugozapad Prijepola i cijevicu kod Philipca. Brodi i Kocjeva, a ministar Bojović organiza u Solunu i odslanjanje mnogobrojnih množina žitza, što su tamo stigla, a koje će se premišti u Srbiju preko Bitolja. Srpski generalni ministar nalazi se u Bitolju, da dopomaže Bojoviću.

Grčka i ententa.

Entno riješenje sporu između entente i Grke?

Atena, 25. novembra. Oprostivši se ministrom predsjednikom, imao je lord Isambler u engleskom poslanstvu dvostru konferenciju s generalom Dusmonsom, putnikom Melasom i drugim poglavima glavnoga stožera grčke vojske, na konferenciji, kojoj su prisustvovali akcijer visi engleski časnici iz Kićenerove pratične, pridava se u političkim prugovima velika važnost. Vladu list "Embro" uverava, da su kralj i vlada obvezno izjavili lordu Kićeneru, da Grčka će poduzeti nikakvih neprijateljskih mjer protiv saveznika četvrtognoga sporazuma i da će se za sadašnje nestuganje nači mirno riješenje.

"Embro" primjećuje tomu, da su se oni, koji su imali prilike, da razgovaraju s lordom Kićenerom, nakon njegovih posjeta kod kralja i Štuludisa uvećali, da su se znatno ublažila sva viseča optilonja između Grčke i entente. Kićener je prekinošte kasno ostavio Atenu.

Zahijevi entente Grčkoj.

Lugano, 25. novembra. "Stampa" javlja, da četvrtognog sporazuma od Grčke: 1. Raznoraznje grčke vojske, 2. Odsečenje grčkih četa sa granice, 3. Poticanje slobodnog gibanja ententinskih četa, 4. Obvezu, da u slučaju, ako srpske čete predaju na grčko područje, Grčka iste ne smije razoruzati. 5. Da ne će nikada navaliti na ententne čete, — Grčka će vlasti na sve ove tocke pristati, samo ne na onu, da svoje čete razoružati, a time će se ententa zadovoljiti.

London, 25. novembra. (D. u.). "Reuter" javlja iz Atena: Nakon što je bilo predana nota alijsaraca, bilo je ministarsko vijeće. Nakon tog vijeća su poslanici izjavili, da se je položaj rasjazio, i da se normalno razvija. Zahijevi alijsaci imali su manji značaj prijetnje, negoli je drzalo.

Atena, 25. novembra. (D. u.). "Havas" javlja: Noda četvrtognog sporazuma zahijeva od Grčke potvrdu prijašnjeg osiguranja obzirom na položaj ententinskih četa u Grčkoj. Noda nema roka, ali molí, da

se čim prije na nju odgovori. Ovo je misli, da će Grčka polupunom pristati na zahtjeve entente.

Ententa se boji navale podmornica u Solunu.

Cariograd, 25. novembra. Ententini brodovi, koji su usidreni u Solunu, dobili su nalog, da oslanju u luci, jer da se je bojati navale neprijateljskih podmornica. Obrambena zica u luci se je pojačala.

Venecuelos o držanju Grčke.

Roterdam, 25. novembra. Venecuelos je izjavio jednom francuskim dopisniku na pitanje, da li će Grčka navaliti na ententu: Pred deset dana odgovorio bi na vaše pitanje odlučno: "Nikada!" Danas ne možu drugo reći nego: "Ja ne znam!" Venecuelos pripisuje sav ovaj preobrat tome, što je Njemačka znala raditi. Većina je grček naroda danas uvjereni, da će centralne vlasti biti pobijednice.

Unutarnji položaj u Grčkoj.

Zurich, 25. novembra. Stampa javlja: U poliščkim se krugovima u Grčkoj govor nepoštovanjem o politici Venecueli. Kod proslave zaucenja Soluna se je Venecueli posve ignoriralo. Ovi su isključeni od svake audiencije kod kralja. Ratno stanje nije bilo u Ateni doduše proglašeno, no ono se provjerava. Kad su Venecueli bili demonstrirali, vojništvo ih je rasprisalo. Napetost u Grčkoj se više raste obzirom na vijesti, da će Grčka biti blokirana. Jaz između Grčke i entente biva sve veći, te ga neće moći odstraniti ni Cochlin. Sporazumit će se Grčke sa Balkanskim i Turskim. Grčka se vojska sakupila u Solunu i u granici Srbije. Novinstvo piše sa postovanjem u profi Francuse, da protiv Engleske, naprotiv neprijateljsko je protiv Njemačke. Glasilo se je, da se ministarski predsjednik izjavio, neće se razoružati cele saveznike.

Grčki parobrodi odlaze iz Malte.

Atena, 25. novembra. (D. u.). Službeno se javlja: Engleska je vlada dozvolila, da mogu otploviti iz Malte svu oni grčki parobrodi, koji su tamo задржani, a bili su kreati žitom i drugom robom. I brzjavke preko Malte su opet dozvljene.

Iskrcavanje četa u Solunu.

Solun, 25. novembra. (D. u.). "Agence Havas" javlja: Stigla su četiri transportna parobroda, a slijedi pet parobroda sa municijom, ljetilama i automobilima. Jutro se je započelo otpremom velike množine municije i topova u Bitolj. Dio srpskih sila u Albaniji pošao je da pojača srpsku četu, što brane klanac Kačanik. Bugari, koji su kasali, da opkole Srbie, bili su na sjevernoj fronti juče po treći put baceni.

Vijesti iz Italije.

Kritični dani Italije.

Budapest, 25. novembra. "Vijest" javlja iz Melide: Talijansko je ministarsko vijeće u Rimu već od 10. studenoga gotovo permanentno. Glavni je predmet vijećanja intervencija na Balkanu. — Soninno izraži, vjeran svojeg aglo-filskoj politici, da Italija odslužuje ovečku skupinu četa, preko Valone, a protiv Bugara. To bi imalo skloniti na Balkantu one države, koje su još neutralne, da stanu na stranu četvrtognog sporazuma, a Bugarsku da suzdrži od Jadrana. Ovo je stajalište Soninnova načela u kabinetu na jak otvor. Vedinu je ministara upravo protiv ovome minijenju te drži, da bi dolazak talijanskih četa na Balkanu izazvao u Grčkoj opravilan gnjev, koji bi potjecao Grčku još više u tabor centralnih vlasti, pa bi tako mogla imati talijanska balkanska ekspedicija kukavan

konač. Pa i veliko bugarsko proširenje područja ne daje većini ministara povoda, da bi ga držali tako katastrofalnim te bi mogli organizirati ekspediciju takove vrste, koja iziskuje nerazumno velike žrtve. Protiv ministra izvanih poslova baruna Soninna najčešće ustaju ministar rata Zupelli i ministar mornarice admiral Corsi. General je Zupelli označio albanske ekspediciju pravim tehničkim apsurdom. Admiral je Corsi istaknuo, da pripreme za ovaku ekspediciju kao što i prijeko potrebna gradnja cesta u gorskom području izuzkog toliko vremena, da bi već mogao biti balkanski rat gotov, dok bi se ove izvele. Naslutioće da, je ratni ministar također istaknuo, kako talijanska vojska nije doraskala tako veliko decentralizaciju, kao što je iziskuje ova ekspedicija. Italija, bi doduše mogla staviti još mnogo vojnica, no ovo valja prije još dugo vježbiti. Mirovno stanje talijanske vojske iznosi samo peti dio prama njemačkog. Na taj način natiznici na vlasti potiskeće podizanje oveće vojske na ovaj nedostatnoj bazi i u normalnu vrijeme. Netom sazvani, terza categorijski tek će se sada započeti vježbati, a moći će se smatrati za rat spremnom tek pod konac proljeća. Ovaj kritičan položaj vojske povisju još i strašni gubici zadnje ofenzive. Poglavlju mora biti prepusteno u mnogo sljevajuće vodstvo baterija joga neiskusnemu časniku. Govori se, da je u ministarskom vijećju od 16. novembra deslo do pravog preloma između Soninna i Zupelija. Opće prevladava mnenje, da Soninno ne će uspijeti da protura u kabinetu idejn alban-skoj ekspediciji.

Tittoni u ratnom vijeću u Parizu.

Berlin, 25. novembra. "Vossische Zeitung" prima iz Zuricha: "Idea Nazionale" javlja, da će na budućoj konferenci četvrtognog sporazuma u Parizu prisustvovati od strane Italije Tittoni i dvije visoke vojnečke ljestvosti. Držanje Giolittijeve stranke.

Berlin, 25. novembra. "Tagliche Rundschau" javlja iz Lugana: "Rivista Parlamentare" izjavlja, da je držanje Giolittijeve stranke odviso od izjava, što će ih Salandri dati u parlamentu u ime vlade. Giolitti najbrže ne će zasjedajući prisustvovati.

Vijesti iz Rusije.

Radnička stranka u Rusiji protiv proračuna.

Sankt Peterburg, 25. novembra. "Vossische Zeitung" javlja: Radnička stranka u Dumi glasovala je protiv proračuna. Ovaj je zaključak prvi znak borbe protiv ministra Goremickina.

Ruski zapovjednici.

Berlin, 25. novembra. Kad ratne uprave u Rusiji propisuju se zadnje dane neku promjenu. Najskrajnji ljevim krlmom za povjednika general Dimitrijev, a ljevim krlmom Ivanov. General Ruski je postao prvin savjetnikom cara, te je tako faktični nadzorapovjednik, dočim car vodi nadzor-povjedničko formalno.

R a z n o.

Bombardiranje Gorice.

Grača e, 25. novembra. "Grazer Tagblatt" javlja: U Gorici nastavljaju Talijanci svoje đelo rušenja sistematski dale. Na grad piščaju svim kalibrima. Početkom gorice bitke piščali su oni ponajviše na kojivedore i na kastel. Prama tomu se je moglo zaključiti, da oni naranjavaju samo rusi, što bi moglo služiti u vojnečke svrhe. Nuda se je neprijetelj sve ovo napustio, te pišča posve otvoreno na sam grad. Juče se je prvi put desilo, da su na nekim mjestima eksplodirale upaljive granate, te tako da je Gorica djelomice bila u plamenu. U ulici

izazi svaki dan u 6 sati ujutro u Puli u makedonskoj luka Josip Kremptić, Trg Gostota i 11 ulica Radetzky 20, gdje se nalazi luka, redateljica i uprava luka. Za ordinativu od ovara izdavatelj Josip Hahn. Telefona broj 58. Broj poštanske štedionice 36.615. Predstavnička 2 K 40 mjesечно, 6 K iznajmčiću, pojedini broj stazu 6 kuća. Oglase računa se po 20 h jednostupnji petstredak (3 mm).

Seminara izgorila je tvornica svjeća, a i sjemeniste se upali. Biskupsku palatu i Trgovski Dom upali su granate. Dok su vatrogasci gasili požar, pojavili su se nad gradom neprijateljski zrakoplovi, koji su bacali teške bombe. Jedna je pada na Veliki trg i ostella crkvu sv. Ignacija, a druga je pogodila zgradu kotarskog površa glavarstva. Pučanstvo nema na ulici. Samo su neke trgovine otvorene. Na ratne operacije ovo barbarsko bombardiranje grada ne upliva ništa. U zadnjim danima nije Talijancima uspjelo da zauzmnu ni metar prostora na Podgori, a isto su bili udaljeni svrnihovjni juristi na svr. Mihovil. Zadnjih se dana uslanjalo, da Talijanci upotrebljavaju američku municiju.

Bratianu bolestan.

Budimpešta, 24. novembra. Iz Bukaresta se javlja: Ministar predsjednik Bratianu leži bolestan, radi česa je preuredba ministarstva odgovljena.

Kairo jest cilj velike trče ofenzive.

Berlin, 25. novembra. "Times" iz Washington: General Bernhardi piše u "Tribunitu": General Bernhardi je kaštan, da je cilj trče velike ofenzive Cairo. Čim bude osvojen Egpat, pobuniće se Indija.

Papirnati novac u Rusiji.

Površina proizvodnja papirnatog novca ujek je pojava pratilica teških kriza. Svi vise papirnog novca jedna vlasti stavlja u promet, to ona vise gubi kredit, to sve vise vrijednosti gubi njenu važitu. Posljednja je loga, da kovani novac isčupa iz prometa, da nastane oskudica u sitnom novcu, a time i zaustavlja i plaćanje. Ovaj proces sakupljanja i sakrivanja kovanog novca proteže se najprije na zlatni novac, a onda zahvata i srebrni novac. Kad ovaj proces zahvati i bakreni novac, onda je to znak vrlo slabog finansijskog stanja, znak neuspjeha prema državnoj valeti. U takom obliku pokazalo se ovo u Francuskoj, no u mnogo oskrijevajući obliku pokazuje se danas u Rusiji. Tamo se je sa teškoćama finansijskog rata, sa sve to manjom pomoći u zlatu iz mozeanstva, ali se uslijed loga tadašnjeg novca to sve vise iscrpljivanjem unutrašnjih pomoći ih stvarstvava i ogromnim, površenim papirnatim novcem, tako objejstivo pokazala oskudica srebrnog i bakrenog novca, da je vlast morala pristupiti izdavanju papirnatog novca u najmanjem vrijednosti. Tako su izdani papirnati vrijednosti od 20, 15, 3 i 2 i kopice, a u normalno vrijeme najmanji je papirnati novac od 3 rublja. Sada je dakle vlast primorana, da izdaje papirnati novac od jedne kopice, a to je izrazeno u našoj vrijednosti nešto manje od 2 illeri. Nema sumnje, da to znači gospodarstvo se ceduljicama najgori vrsti i zlomputrebu bankanta. Ne zna se, koliko će se od ovih patuljaka papirnatog novca izdati. Može se pomisliti, kako će izgledati ove male banknote, koje bi prolaze iz rukama u ruke. Razumje se, da je njihova umršćujuća vrijednost vanredno velika, ali se uslijed opadanja ruskog državnog kredita i sve jačeg izdavanja banknota od strane ruske državne banke. Njihova će se vrijednost još više zamanjiti, ako dodje do zajma Rusije u Engleskoj, budući da Engleska traži da se 10 posto odobrene kreditne svrte odmah položi u zlatu; to znači da se slabljenje pokrije papirnatog novca zlatom. Istina, predviđeno je, da se ovaj sini papirnati novac odmah pojavlje u prometu, čim državna krovica izdaji dovoljno količinu metalnog novca, no vjerojatno je, da će ruska vlast neće zoriti kovanjem ovoga novca, pa sve, ako se ovaj novac i skupe i pusti u promet, vjerojatno je, da će ruska vlast i tada pustiti sini papirnati novac u prometu. Prije svega papir je momenjetin, nego metal, pa se na njemu mogu stampati po volji brojevi, koliko se hoće. — S. L.

Gospodarstvo.

Otvorena plovیدba po Dunavu.

Najnoviji dogadjaji na Balkanu nijesu samo od neizvješća važnosti u vojnom obziru, nego i u gospodarskom pogledu. Ta Dunav je opet sloboden! A to znači mnogo većega mnogo, jer je time uspostavljeno s južnim našim saveznicima same vojnike, nego i gospodarska sveza. Dok se je neprijateljska vojska kod Darane užaludno naprezzala, da prodre kroz morski tijesnac do Carigrada, probili smo mi eto obrub, kojim su nas opkolili bili paši dušmani u bakani, da nas izgledne. Istina, otvorene vodenog puta po Dunavu nije bilo obzirom na prehranu niti za nas niti za Njemacku apsolutno nužno i više je nego sigurno, da ne bismo bili radi toga jedinicatog razloga nikad nastupili ofenzivu proti Srbiji. Jer mi nijesmo sa živećom ljetom slabije opskrbljeni negoli prošle godine, zetva je bila dobri i kod radijeve ziveza imadeemo mnogo i mnogo iskustva od lani. No zašto ipak polazimo veliku važnost na otvorenje puta po Dunavu, jest to, što će se sad moći srediti i regulirati sadašnje silne visoke cijene ziveza i doskotici poskušljivanju a osim toga će uslijed dovoza velikih množina žita sa Balkana preostajati priličan kvantum i za branjenje marke, čime će se znatno moći da podigne proizvodnja mesa i masti. Mi ćemo odsad biti u položaju, da uđemo u neposrednom prometu sa Bugarskom i Turском, a da kod toga ne ćemo trebati da se obaziremo na Rumun-

sku, koja je, kako svi znademo, stavljalja prema razini potreškoća.

Nadale je se svu našu industrijsku proizvodiju, ponajpre staklo, papir, manufaktura roba, željezo itd., u koliko za nje ne postoji izvozna zabrana, moći se izvazati na Balkan, koji je za taj izvoz bio dosad lako dugi zatvoren.

Jos važnije je ali, što ćemo sa Balkanom moći u monarkiju i Njemacku sad eto moći uvažati sirovine, ponajpre kožu, vunu, crjeva, manganeze i bakrene rade, loj, zatim mljevene proizvode i prije svega žito. Proizvodnja žita u Bugarskoj cijeni se godišnje na 2 i po - 3 milijuna tona. Ove će godine izvoz veća dobre zetve preostali za izvoz oko jednog milijuna tona. Tomu pridolazi još 400 hiljada tona kukuruza i ječima iz prošle godine. Iz Turske ćemo osim netom spomenutog živeza i sirovina dobivati još maslinovo ulje, južno voće, mandule, gradićevce, smokve, orah, bakar, svilu, pamuk iz okolisa Adana, Smirne i Mezopotamije te vunu, koje zalihu cijene na 2 milijuna kilograma.

No otvorene plovivedbe po Dunavu je važno i po Rumunjsku, koja ima iz dvojne lješnje zetve nagomilene silne zalihe živeće robe, koja se je dosad samo kvarila, a još će se više kvariti, kad nastane kisovito i zimsko doba. Dardanske su zatvorene, izvoz je te robe bio dosad nemoguć. Sve su te neprilike eto sad na jednom uklonjene te nema sumnje, da će Rumunjska sve učiniti, da pospreši izvoz po Dunavu. — B.

gubili 2000 momaka, što mrtvih, što ranjenih. U noći na 24. novembra uspjesno su suzbijene turske protumačne. Nu Englez su ipak morali dne 24. novembra uzmaznuli na riječku radi pomanjkanja vode, koja leži četiri milje ispod osvojene pozicije.

Srpska vlada u Skadru.

London, 25. novembra. (D. u.) "Times" javlja iz Pariza: Prama službenom brojazvu iz Prizrena, otišla je srpska vlada u Skadru.

Milan,

25. novembra. (D. u.) "Corriere della sera" javlja, da je srpska vlada službeno privila svoj dolazak u Skadru. Poslanici Rusije i Engleske putuju u srpsku vladu samu, te su stigli u Bitolj, kamo su već na putu poslanici Francuske i Italije.

Grčka prihvatala zahtjeve entente.

London, 25. novembra. (D. u.) Reuter dopisni ured javlja iz Atene: Grčka je vlada odgovorila noti entente, te je, kako se govori, prihvatala zahtjeve entente, da ne nježnje čete raboraziti, dapače će dozvoliti potpunu raborazbu akcije na grčkom zemljištu. Sio se time sigurnosti olakšavanja gledje željeznica i brojazova, te si grčka vlada pridržaje još odgovor, koji će dati nakon točnijeg progredišenja. Izjava pak entente, da će kasnije povratiti Grčkoj sada zaposjednuti zemlje te platiti primjeru oskoldinu za počinjene stete, osvedočila je grčku vladu o prijateljskoj nakani entente. "Times" jošjavlja, da su saveznici postigli od grčke vlade željene zadovoljstve te ono što su smatrali potrebitim.

Razne vijesti.

Da našim evakuircima. Javljaju nam iz Moravskog Šumberka: Zagrebački nadbiskup, Dr. Antun Bauer, darovao je preko zastupnika Vjekoslava Spinčića iznos od 400 K. kojim je svoti zastupnik Spinčić dodata 100 K, bjeogradčina u Moravskoj, nad kojima ima pastvu g. župnik Filipa, Livić, komu je bio gornji iznos dostavljen.

Gradski zavodi, tvornice plina i elektrike te vodovodi. Blagajna spomenutih gradskih zavoda u ulici Muzio br. 14. prizneno otvorono je u radnu dan od 8-12 prije podne. Za one, koji ne mogu da uredi svoje poslove kroz sedmici, bit će otvoreno spomenuto blagajna svake nedelje od 3-5 sati poslike podne.

Zito, svinje i druga sa Balkana. Prema pisaniju bečkih novina kupuje "Berlinsko ratno društvo" u Sofiji i po Srbiji proizvode, koji imade u dočinim zemljama previše. U Bugarskoj kupljeno je žitarica i kukuruz, a u Srbiji se popisuju svinje, koje će se otpremati. "Die Zeit" piše, da to berlinsko društvo kupuje proizvode u Bugarskoj za naš račun. Vrlo nejasno je stiliziranje dotične vijest, tako, da se ne zna, hote li robiti biti otpremljena u Njemacku ili k nama. Uostalom se sada toliko toga piše sa Balkana i u rumunskom zitu, da se posve jasno ne zna na čemu smo svi skupa.

Gradske zavode. Blagajna pamuka, pa muška, je u radnu dan od 8-12 prije podne. Za one, koji ne mogu da uredi svoje poslove kroz sedmici, bit će otvoreno blagajna svake nedelje od 3-5 sati poslike podne.

Široko bojište. Kod Mitrovice zarobljeno je 10.000 Srba i zaplijenjeno 19 topova, a kod Prištine i na Strumici zarobljeno je 7400 Srba i zaplijenjeno 6 topova.

Vrhovna vojna uprava.

Englezki kod Bagdada.

London, 25. novembra. (D. u.) Indijski ured javlja: Englezki su ete osvojili nakon žestog, cijeli dan trajajućeg okraska dne 22. novembra tursku poziciju kod Ktesifona, 18 milja od Bagdada. Zarobljeno je 800 momaka i zaplijenjeno mnogo oružja i opreme. Englez su iz-

— A eto, vidite, mene taj nesrećni reumatizam sve više mudi, tako le me je desna rukica malone posve ukočena te go to i pera ne mogu više da privlatim!

— Upravo tako je bilo i meni, gospodine tajniće! Znam da, kakove su te užasne i neštošive muke! — usveravao sam ga ja.

— I zašto vas najusrdnije molim, da mi za ovo nekoliko dana, dok se ne stamniti lječili „Reumatizam“ pomognete u poslu.

Trista gromova! Da mu pomognem u poslu, ja, ali vam sam u posljednje ovo vrijeme silno zaostao bio svojim vlastitim poslom, tako te i sam ojeman znao, kako da ga svladam!

— Znam, znam, da niješte bez posla, — prekine me, kad sam mu onako izdalek, ali posve ponizno stao nešto natrag, kako sam i sam preopterećen, — ali meni za volju učiniti ćete i to, ta znače, e ruke ruku mije. Ne bojte se, ne ćete to druga trajati, te mi zato lako žrtvujete sat dva na dan. Ne možete li ovide u uredu došpijati, to nemam ništa proti tomu, ako rješavate kod kuće moje spise,

kojih i onako nema osobito mnogo. Istina, nijeste vi jedini od činovnika ovdu u uredu, koji bi mogao da mi pomogne i koji bi si smatrao za čast, da mu povjerim svoj posao, nu medju nama govoriti, nemam ni u koga toliko pouzdanja, koliko u vas.

— Krasno i laskavo priznanje, istina, ali ...

— Pa onda znajte, da imam kod unapredjivanja u vise plavečim razred i ja riječ! Dakle pristajte li? Da, ja! Odmah ću vam poslati ono nekoliko spisa ... — i ne čekajući na moj odgovor ured ukratko pozdravi iz moje sobe.

— Hu! Lijepo li sam nasejao! Da radim kod kuće! I da žrtvujem svaku voće uobičajenu „časo vina“, uz koju sam se s prijateljima zabavljao? Ta to je bio moj jedini odmor i zabava, iž napornoga dnevnoga rada!

— Da onaj da nijesam bio dobro voje, jasno je samo o sebi, ponajprije, što je bio tajnički neriješen „pispa golovo“ više negoli među vlastitim.

Mora da sam mrk i namršten došao

stici. Tako navadja „Berliner Tagblatt“ da su ustanovljene cijene za meso i živu stoku. Budući nijesu te makicima cijene konzervativno provedene u našim proizvode mesa, to je opaženo, da mesa ponestalo i da se na tržištu uvele sve više i više kobasicas i druge si liku robe ovi struke, jer mesu u ovom mjestu nije bila određena maksimalna cena i prodavalo se po volji.

Druga jedna nekonzervativnost makicima cijena pokazala se prigodom uspostavljanja maksimalne cijene krumpira. Naime u maksimalnoj cijeni nije pravljeno razlike kvalitete krumpira. Cijem je naredna iščasila zitko nitko si nije da traži, da pravile bolje krumpire od lošijih, nitko nije trašio da izuči bolje vrsti od loših itd. Valjda će se sada, da su te bilje linski strukturaci ustanovili, ipak ne gledi ovdrediti.

Rumunjska žetva. Rumunjski ministar poljoprivrede objelodanjuje na osnovu provizornih podataka, što ih ima, situaciju zetve u Rumunjskoj. Po tom podatku bilo god. 1915. proizvedeno 32.300.000 hektolitara pšenice, to je na hektar 1. hektolitara. Posto je ove godine poduzimanje za 200.000 hektara, negoli prošle godine, može se ovogodišnja zetva pšenice nazvati rekordnom. Razli je bilo premažnjeno ove godine 16.000.000 hl, to je na hektar prosječno 18 hektolitara, a prošle godine požnješo je na 8.000.000 hl. Proizvod ječima iznosi se je samo 10.500.000 hl. Proizvod ječima iznosi se je 10.500.000 hl hektolitara, to je na hektar prosječno 2 hektolitara.

Stara roba iz kuteva u magazinima. Mnoga roba, koja je do sada ležala u kutevima magazina i koja se vlasnik jednostavno nije mogao riješiti, postaje danas vrijedna, jer malo česa imade u čemu nema nestasice i sto nije poskupilo. Stare nepotrebitne embalaže bilo je iz papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Nestajala vuna u Rusiji. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Stara roba u kutevima. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Nestajala vuna u Rusiji. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je drvo i papir skoro za 50 postotku poskupilo i him se uopće ne može da dobije. Muška poduzeća, koja su morale stanoviti robu svjedočeno, kao ne potrebitu opstalu, sada s tom robom prave dobar posao i tako će se mnoga prije propadajuća izkistencija spasiti.

Osposobljena učiteljica. Na poticaj ruskih vlasti provedena je u Rusiji u svim tvornicama pamuka bilo za 150 papira ili lima postaju jako dobre, jer je dr